

Tomislav Đurić, *Crkvena baština varaždinsko-topličkog kraja, Varaždinske Toplice – Varaždin – Samobor, Ogranak Matice hrvatske Varaždin – Meridijani, 2009./2010., 93 stranice*

Kao što sam naslov kaže, knjiga *Crkvena baština varaždinsko-topličkog kraja* autora Tomislava Đurića pokušaj je da se crkvena povijest Varaždinskih Toplica i njihove okolice ispriča preko kataložskog pregleda crkava, kapela, poklonika, pilova, kipova, raspela i križeva s tog prostora. Riječ je o oko četrdeset sakralnih objekata čija se prošlost u pojedinim slučajevima proteže kroz stoljeća.

Nakon intimno intoniranog predgovora Dragutina Feletara povodom autorovog sedamdesetog rođendana, slijedi uvodno poglavlje (str. 7-11) koje donosi kratki pregled povijesti Varaždinskih Toplica od njihovih početaka u rimsko vrijeme do današnjih dana. Posebno se osvrnuo na stručna arheološka istraživanja koja su vođena nakon II. svjetskog rata, a uvodni dio završava kratkom crticom o pojavi kršćanstva na području Varaždinskih Toplica u četvrtom stoljeću. Autor zatim opisuje povijesnu, umjetničku i sakralnu važnost crkava varaždinsko-topličkog kraja, a svaki opis popraćen je fotografijama (str. 13-20). Opisane su župna crkva Sv. Martina u Varaždinskim Toplicama, kapela Sv. Duha u Varaždinskim Toplicama, crkva Sv. Tri Kralja u Svibovcu Topličkom i crkva Sv. Marije u Rukljevini.

Na isti način autor pristupa poglavlju u kojem opisuje kapelice, poklonike, pilove i kipove (str. 21-31). U ovom poglavlju obrađeni su sakralni objekti iz Varaždinskih Toplica i okolnih mjesta: Jalševac, Leskovec, Pišćanovec, Tuhovec, Martinskovec, Lovrentovec, Črnile, Poljana Donja, Vrtlinovec, Čurilovec, Drenovec, Hrastovec Toplički, Jalševac Svibovečki, Kotari kod Petkovca i Petkovec Toplički. Poglavlje o raspelima i križevima (str. 33-45) donosi pregled ovih spomenika u Škarniku, Svibovcu Topličkom, Rukljevini, Leskovcu, Retkovcu Svibovečkom, Čurilovcu, Martinkovcu, Varaždinskim Toplicama, Poljani Gornjoj, Gradecu kod Škarnika, Velom Vrhu kod Drenovca, Tuhovcu-Topolovcu, Jarkima Horvatićevim, Lukačevcu Topličkom, Graščevici, Golom Brdu, Malom Vrhu, Ščulcima-Kortačecima i Koroviću. Zaključno dolaze pogovor i izbor korištene literature. Autor je u pogovoru istaknuo osnovnu namjenu ove knjige, a to je kulturno-povijesni prikaz crkvene baštine varaždinsko-topličkog kraja uz evidentiranje njezinog stanja početkom 21. stoljeća.

Iako bi sama svrha ove knjige bila ispunjena da završava nakon ovih autorovih riječi, druga polovica podiže njezinu važnost na višu razinu. Naime, *Crkvena baština varaždinsko-topličkog kraja* donosi bogat životopis Tomislava Đurića napisan od strane Dragutina Feletara (str. 49-73) i opširnu bibliografiju njegovih najvažnijih radova. Feletar je u Đurićevoj biografiji opisao najvažnije crtice iz života ovog plodnog autora, od najmlađih dana, preko doprinosa

hrvatskom novinarstvu, publicistici i planinarstvu te aktivnog društvenog djelovanja, pa do mnogobrojnih putovanja koja su kulminirala putovanjem u Iran i detaljnim prikazom te važne azijske zemlje hrvatskim čitateljima. Bibliografija (str. 75-93) donosi izbor najvažnijih knjiga te radova i članaka u časopisima i novinama. Njezina opsežnost još je jedna potvrda o iznimnoj predanosti Tomislava Đurića područjima njegovoga interesa.

Zaključno se može reći da je knjiga *Crkvena baština varaždinsko-topličkog kraja* ispunila svoju osnovnu katalošku namjenu. Opisni tekstovi o sakralnim objektima pisani su na način da čitatelju pruže dovoljno osnovnih informacija, a praćeni su bogatim fotografskim materijalom koje je prikupio sam autor. Bio-bibliografska polovica knjige ima i leksikografsku vrijednost te predstavlja nezaobilaznu točku za svakoga tko traži dublji uvid u život i djelatnosti Tomislava Đurića.

Tomislav Bali

Ružica Vuk, *Ludbreška Podravina – gospodarski razvoj kao faktor transformacije*, Izdavačka kuća Meridijani, Samobor, 2009., 232 stranice

Ludbreška publika, a posebice povjesničari, geografi i gospodarstvenici, mogu biti zadovoljni novom knjigom o povijesti Ludbrega i okolice. Mr. sc. Ružica Vuk, asistent na Geografskom odsjeku PMF-a u Zagrebu, nakon godina mukotrpnog istraživanja objavila je knjigu o razvoju ludbreškog gospodarstva od razdoblja srednjovjekovnih veleposjeda do devedesetih godina 20. stoljeća. Uz korištenje mnogih izvora i zaista opsežnog popisa literature, 110 tablica, 133 grafikona i 50-ak fotografija, autorica je uspješno prikazala gospodarsko-demografski razvoj naselja današnje mezoregije ludbreške Podravine, dijela gornje hrvatske Podravine. Sela istočnog dijela nekadašnjeg Kotara Ludbreg potpala su 1931., (1953.) Koprivnici, odnosno današnjoj Koprivničko-križevačkoj županiji pa je promjena granica djelomično utjecala i na prostorni opseg autoričinog istraživanja. Knjiga je nastala kao magistarski rad Ružice Vuk, rođene u Slanju, dakle i same Ludbrežanke, a danas uspješne zagrebačke znanstvenice na području metodike geografije, predsjednice Hrvatskog geografskog društva, autorice više udžbeničkih izdanja za osnovne i srednje škole, višegodišnje predsjednice Državnog povjerenstva za natjecanje u znanju iz geografije. Ova knjiga pripada području ekonomske povijesti i historijske geografije, znanstvenih disciplina nedovoljno afirmiranih u današnjem hrvatskom izdavaštvu. Razvoj ludbreške Podravine u knjizi je prikazan kroz 4 velike cjeline – u prvoj, Pojava neagrarnih grana gospodarstva

DRUŠTVO POVJESNIČARA GRADA VARAŽDINA
I VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

UDK 94(497.5-37Varaždin)
ISSN 1848-0837

**HISTORIA VARASDIENSIS
ČASOPIS ZA VARAŽDINSKU
POVJESNICU**

1

VARAŽDIN, 2011.

Nakladnik / Publisher

Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

Za nakladnika / For the Publisher

Spomenka Težak

Uredništvo / Editor's board

Rajko Guščić, prof. (Varaždin)	Magdalena Lončarić, prof. (Varaždin)
dr. sc. Vladimir Huzjan (Varaždin)	MSc Ivan Obadić (Zagreb)
mr. sc. Suzana Jagić (Ivanec)	Spomenka Težak, prof. (Varaždin)
Ivančica Jež, prof. (Ludbreg)	dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb)
mr. sc. Siniša Krznar (Zagreb)	Kruno Sudec (Varaždin)

Kontakti Uredništva / Editor's office

Franjevački trg 6, 42 000 Varaždin; tel/fax. 042/658 762;
e-mail: historiavarasdiensis@gmail.com

Glavni i odgovorni urednici / Editors in Chief

dr. sc. Hrvoje Petrić, MSc Ivan Obadić

Savjet časopisa / Journal's council board

dr. sc. Juraj Belaj (Zagreb), dr. sc. Neven Budak (Zagreb), dr. sc. Dragutin Feletar (Koprivnica), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin), PhD Zoltán Gózszy (Pečuh), dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb), Siniša Horvat, prof. (Varaždin), dr. sc. Andrej Hozjan (Maribor), Damir Hrelja, prof. (Varaždin), dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb), Miroslav Klemm, prof. (Varaždin), dr. sc. Nevenka Krklec (Varaždin), dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol (Zagreb), dr. sc. Janko Pavetić (Varaždin), prof. emeritus Franjo Ruža (Varaždin), akademik Franjo Šanjek (Zagreb), Marina Šimek, prof. (Varaždin), mr. sc. Eduard Vargović (Varaždin), PhD Leopold Toifl (Graz)

Grafički urednik / Graphic editor

Kruno Sudec

Naklada / Copies

300

Priprema i tisak / Layout and Print

Tiskara Zelina d. d. - Sv. Ivan Zelina

Časopis izlazi jednom godišnje. Cijena primjerka iznosi 100 kuna.

Časopis se objavljuje novčanom potporom Grada Varaždina, Varaždinske županije, Vindije d. d. i Bernarde Nova d. o. o.

Korice: Kartuša sa Sotterova atlasa iz 18. st. koji se čuva u Državnom arhivu u Varaždinu

Autor i oblikovanje korica: Kruno Sudec

Konačno oblikovanje i priprema korica za tisak: Studio Fotak